

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio Decalogi Duabus distincta partibus

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Prima divisio in contractum nominatum, & innominatum, n. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

de illa doctores, præcipua sunt hæc qua-
tuor. Primò, consensus debet esse ve-
rus, & non fictus; quare verbis dicens,
se contrahere, animo non contrahendi,
contractum verè non celebrat, licet
aliundè obligetur ad damna omnia,
quia scilicet proximum per illam fi-
ctionem deceptus, ut alibi *a* à nobis fuisse
dictum est; non me latet Basilium *b*
contra Molinam *c* aliosque putare, ad
essentiam contractus sufficere verba ex-
terna significantia consensus, sine ne-
cessitate ipsius interni consensus; sed
nos Molinam sequimur, quia non po-
test à me oriri obligatio contractus, sine
voluntate me obligandi: at voluntas
me obligandi ipsissimus est consen-
sus.

a sup. lib. 3. c. 3. §. 2. qui est de iura-
mento promissorio dolo. *b* Basil. Pont.
lib. 3. matr. c. 4. nu. 3. cui adde Turr. apud
Delugo mox cit. *c* Molina d. 352. ver-
su, ego probabilis, cui adde Delugo t. 2. de
just. d. 22. sec. 4. n. 45. dicentem, esse omnium
fere Doctor.

4. Secundò: si verum consensus
non habuisti, sed postea, persistente alio
in vero consensu, tu consensus verum
præbeas, revalidatur, seu ratificatur
contractus: de qua re multa doctores
passim.

d l. sanc. lib. 2. de matr. d. 32. & 35.

5. Tertio, si voluisti contrahere, sed
noluisti te obligare, certant utrimque
doctores, an vere contraxeris? de quo
nos aliqua tetigimus, cum de iura-
mento: illud est certum, obligari te ad
omnia damna, modo jam nu. 3. dicto,
ob deceptionem.

6. Quarto, si consensisti ex metu, si
ex dolo, vel vi, si ex errore, dantibus

causam contractui, five circa substan-
tiam, five circa qualitates, an subsistat
contractus, variæ sunt opiniones, qua-
rum saltem necessarias nos, cum egi-
mus de involuntario, de voto, de iura-
mento, satis tetigimus, & multa dice-
mus inferius c. 7. §. 11. à n. 11.

§. II.

Divisio Contractuum.

Prima divisio in contractum nominatum,
& innominatum.

Nominatus est ille, qui habet
speciale suum nomen, ut em-
ptio, venditio, locatio, & sex-
centi alij. Innominatus nomine specia-
li caret, sed utitur generali. Estque qua-
druplex: do, ut des, quando tibi do
v. g. panem, ut des vestem: do, ut fac-
cias, quando do panem, ut scribas: fa-
cio, ut facias, quando ego scribo, ut tu
me doceas: facio, ut des, quando tibi
servio, ut tu mihi panem tribuas. Licet
autem in contractu innominato, si neuter
ex contrahentibus illum ceperit im-
plere, non detur in jure externo actio
unius contra alium, unde posset alter à
contractu resilire, tamen in foro con-
scientiæ, dum alter non recedit, debet
uterque stare contractui, nisi circum-
stantiæ sint notabiliter mutatae, modo
alibi dicto in simili: ratio est, quia verè
& in conscientia se obligavit, atque al-
ter, cum onere se obligandi acceptavit,
ut supponimus.

a legantur pro omnibus his divisioni-
bus Cast. de just. commutativa d. 2. p. 2.
alijque, quos ipse citat.

Secun-